Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Ystoria Troiana - Cod. Aug. pap. 37

Guido <de Columnis>

[Reichenau], [14. Jahrh.]

Liber XXVI

urn:nbn:de:bsz:31-73096

Visual Library

contra Troianos ad bellum absolute nega
mur, qualiter ipse Grecorum redditum ad propria per
suasit et pacem querere cum Troianis. Delibere
mus igitur quid cum nobis sit decretum faciendum. Unus
quisque nostrum si placet voluntatem suam expri
mat, manifestet. Et sic Agamenon suo colloquio
finem fecit. Menelaus vero qui primus in lo
quendo surrexit querere pacem cum Troianis sa
tis esse dixit iniquum cum Hectore et Deyphebo
mortuis Troianus se magis reputet quam
invictos et cum tum sit animo quod absque Achillis
potentia de Troianorum victoria finem fecerunt. Sed
Ulixes et Nestor Menelao mirabiliter contra
dicunt dicentes non esse mirum si Menelaus bel
lum appetit et redditum dissuadet, cum in re
cuperatione sue uxoris spes eius totus anhellat,
nec ei adhuc potest censeri Troia Hectore
et Deyphebo viduata, cum ibi sit alius
Hector predictus virtute inclitus, scilicet ille Troi
lus, qui non minus quam si Hector viveret Grecos
affligit, et sit ibi alius Deyphebus, scilicet Paris,
qui non minoris virtutis Deyphebo in bella
consistit. Contra pacem potius suadent et red
proditor ditum post pacis effectum. Calcas vero Troianorum
proditor et antistes, qui finibus exclamat fortiter inter Grecos: Ha viri nobilles,
quid facere cogitatis contra voluntatem? quis illa
deorum diis ei prestito victoriam nobis spondet ut
infabiliter ab eorum ore percepi et diis illud

non est tutum nec eorum missionibus obviare. Ideo
sit capite contra Troianos instruite vires, Consilium Calcantis dissuadentis pacem contra consilium Ulixis et pessime proditoris Troianis.
pugnas contra eos, nec deficiat manus vestra donec
de eis sperata victoria consequi valeatis,
quam dii consequi irrefragabiliter statuerunt.
Ad hec itaque verba Calcantis antistitis proditoris.
universi Greci contra Troianos vigorem et du
ciam assumpserunt, non curantes de Achillis
subsidio, ac si ipse non esset aliqualiter inter eos.

Liber XXVI in quo agitur de bello XIIII. XV. sexto decimo. decimo septimo. decimo octavo. et decimonono. R.

Induciis igitur duorum mensium iam exactis
datis ad treugam, Greci eorum aciebus or
dinatis ad bellum egrediuntur simul cum pugne
contra quos Troiani, qui tunc fuerunt ad
bellum egressi, festinanter occurrunt et belli
asperrimi committitur inter eos. Multa cadunt
hinc inde cadavera mortuorum. Tunc Troilus
belli magister in illa pugnacium conturba
Grecos interficit dum morte sui fratris vindicare
desperat. Scripsit Dares quod eo die Troilus mille milites interfecit Troilus.
mille milites interfecit ex Grecis. Greca
fugiunt ante eum. Contra Greci fuerunt dare terga
coacti, quos Troiani usque ad eorum tentoria
more gladii persecuntur. Set nox super
venit et plurium separat. Sequenti vero
die quintumdecimum belli ducunt et asperrimum XV bellum.
est commissum, iam Greci ad vindictam suorum.

multi cancellantes. diuo marte contra troianos
insistunt. Ille enim Dyomedes mirabiliter contra tro
ianos insevit. multos ex troianis interficit
vulnerat et prosternit. Sed Troilus qui vidit
Dyomeden quem bene cognovit contra troianos
sic acriter insistentem, in veloci cursu equi
sui cum lancea sua protensa in Dyomeden irruit
quem animose Dyomedes excepit. Dyomedes
autem in Troilum lanceam suam fregit, non
tamen offendit cum aliqua lesione. Sed Troilus

Deiectus Dyomedes ab equo per troilum cum mortaliter vulneratur

sic fortiter Dyomedem impegit quod ipsum prope
deiecit ab equo et mortaliter vulneravit adeo
quod quasi mortuus procidit in terram. Troilus
tunc amore Briseyde filie Calcatis Dyo
medi obprobriosis verbis insultat. Et circa
Dyomeden quasi mortuum multo labore a be
quorum pedibus abstraxerunt ipsum in scuto ad
sua tentoria deferentes. Menelaus autem
ut vidit Dyomeden sic graviter vulneratum
cum ab equo deiectum equum suum urgit
in ictu [illegible] in Troilum irruens. Troilus ab
equo deiectus fuit invitus. Sed Troilus cum eadem
lancea cum qua vulneravit Dyomeden cum
nondum sensisset eius fracturis, Menelaum

Menelaus ab equo deiectus per troilum

petivit sic quod ipsum deiecit ab equo, letaliter
vulneravit quem sui a pedibus equorum violenter
abstractum in scuto ad tentoria sua detulerunt.
Agamenon videns in bello suos quasi deficere
cohortatus militibus aliis ipse cum suis viriliter irruit
in troianos. ipsos viriliter graviter et multos interficit

Agamenon ab equo deiectus a troilo

grecis. Sed Troylus in Agamenonem irruit et ipsum
ab equo prosternit non sine vulnere. licet non letaliter
vulneratum. Agamenon autem suorum adiutorio
equum ascendit [illegible] timendo [illegible]
eo die bello finito. A Rege Priamo sex men
sium inducias [illegible] suos exposcit. Sed habito
consilio super eo Rex ipse inducias [illegible] indulsit
cum multis de suis fidelibus non fuisset acceptum
tam longas debuisse inducias indulgere. Interim

Briseyda

Briseida contra patris voluntatem [illegible] Dyome
den in lecto iacentem ex vulnere sibi facto fre
quenter accedit [illegible] licet sensisset ipsum a Troilo
dudum dilecto suo sic graviter vulneratum in men
tem in sua mente revolvit quod cum diligenter at
tendit de se iungenda cum Troilo, si esse ulla
sibi fiducia totum suum animum quamquam vana et

Nota naturam mulierum [illegible]

mirabilis sic est [illegible] mulier in Dyomedem
declinat. Conterit amorem [illegible] ponens in corde suo
[illegible] nolle. Dyomeden ab
[illegible] si quod primum qualescumque fuit adepta
absolute facere velle suum, cum in eius amore tota
deferveret et flagranti desiderio penitus in eo
teneat. Rex vero Agamenon infra tempus in du
ciarum ipsarum se contulit ad Achillem in ducis
Nestoris comitiva. quem Achilles multum [illegible]
do recepit. Tunc Agamenon ipsum alloquitur
ut ad bellum admodum veniat et grecos suos [illegible]
amo non permittat. Satis erga Achillem

tunc instituit Agamenon. Sed Achilles in dictum consilium
de noluit aliquas preces audire. Verum pro eo quod
Achilles Agamenonem sinceriter diligebat, con-
sensit quod Mirmidones suos absque se in bello sibi habere con-
cessit, de quo Agamenon et Nestor multum sibi
assurgit ad grates. Demum Agamenon et
Nestor ab Achille concessa licencia ad eorum temp-
toria redierunt. Elapsis vero paucis induciis
Agamenon cum suis ad pugnam se accingit. Achil-
les autem universos suos Mirmidones armari
mandavit quos ipse ad armandum adiuvit, assi-
gnans unicuique ipsorum quedam rubea intersigna
que tunc lacrimarum congrediendi ad bellum licenciam
eis dedit. Mirmidones lento passu ad bellum
accedunt quod iam extiterat inchoatum. Qui in
bello ipso Troianos gravo mirabili opprimunt. Sed
Decidit ab equo dux Athenarum per Troilum
dux Athenarum viriliter eos defendit in quem
superveniens Troylus irruit ipsum ab equo pro-
sternit et de Mirmidonibus multos letaliter vul-
nerauit. Eo igitur die usque ad noctis tenebras
certum prelium sed superveniente noctis umbracu-
lo a prelio fuit cessatum. Sequenti vero die ab-
partes accingunt bellum, committitur multum aspe-
rum. Rex autem Philimenis et Polidamas
Regem Thoas cepit, captum ducere conabatur.
Sed Mirmidones viriliter eis resistunt, ipsum
a manibus eorum eripuit. Tunc Troylus se ingerit
inter eos et ex Mirmidonibus multos vulnerat, multos
prosternit qui fractos duxit iperium contra eum

equum sibi interficiat et ipsum interficere molitur.
Tunc Paris cum fratribus suis naturalibus in medio
Mirmidonum viriliter se iecit, eos opprimit
vulnerat et disrumpit Troylum liberat. Qui
statim alium equum ascendit. Pro liberacione
vero Troyli letale tunc prelium fuit commissum
ubi tunc Mirmidones Sinagium unum frater hectoris naturalis
ex filiis Regis Priami naturalibus occiderunt.
Troylus vero et fratres invicem et fratris sui
mortem cupiens vindicare in Mirmidones
acriter irruit, multos ex eis vulnerat in
subsidio Paridis et naturalium fratrum suorum immu-
cos infestat. Sed nec leve erat Mirmi-
dones posse confundi cum inter se multa strenui-
tate vigerent et essent ipsis naturales certi.
Quare ipsi Troianorum multitudinem metuentes
de se ipsis presidium construunt et castellum
eis omnibus coharentes in unum qui nec ita potuit
se tueri quin Troylus qui non erat similis
eorum nocuus ipse non leder vulneraret et
eorum aliquos ab eorum globo non cogeret separari.
Tunc Rex Agamenon Rex Menelaus Rex
Thelamon Ulixes et Diomedes quod tunc
plena sanitate vigebat cum eorum bellum
intrant. Quare durum committitur prelium inter utrosque
mirabiliter ergo Greci Troianos opprimunt
plures ex eis occidunt. Sed Troylus tunc se
ingerit in partem illam in qua Troianum dum
necabantur. Troyus igitur interficiat vulnerat.

et confundit sic q qui sola uirtute Troili greci
conuertunt in fugam et ad eorum tentoria qui
precipites cum multa celeritate festinant. Sed

xvi^o bellum asperrimum et mortale.

Thelamonius aiax bellum ingreditur. Tro
ianos agreditur in dura et aspera uirtute bellan
di. Tunc greci campum recuperant. Sed hoc fuit
sextumdecimum bellum letale ualde cum ex utraque
parte in magna quantitate decaderent interfecti.
Troilus uero in suis uiribus mirmidones
non cessat opprimere et grecos alios uniuersos
intantum duriter affligit q in uirtute sue
potencie fortiores grecorum contra eum preualere
non possunt. propter quod greci iterum uertuntur in fugam
quos troiani usque ad eorum tentoria persecuntur.
Ibi Troilus illos mirabiliter aggressus
suis in uirtute nimia prosternendo. De grecorum

De grecorum nobilibus C. cepit troilus.

nobilibus centum cepit quos captiuos ad
ciuitatem adduxit bellumque diremitur et ab
exercitus separatur. Mirmidones autem ad Achil
lem ad castra redeunt uulnerati plures ex eis
et sibi refferunt q multis ex eis eo die cecca
derunt in bello sic q per quesitus eorum cadaueribus
mortuorum inuenta fuit ex eis plusquam centum
numero defecisse. De morte igitur suorum dolet Achil
les inmodice qui multis doloribus supuenientibus
tenetur ad unum lectum intrat. Ubi secus
tempus quietis sua non apparet clandestina lumina
in dormicionis consueta quiete nam multis in
surgentibus cogitacionibus occupatur predicta
suorum suo disponit in alio bello interesse. Sed Poli
xene amor infestus sibi duro marte resistit
dum cogitat quod cum pollixenam dilligat plus
se contra se est efficax argumentum q si forte
ad arma processerat pollixene uoto frustabitur
et se patris gaudiis ex ea priuari contingat
cum iam Regi Priamo et eius uxori inuenientur
illuxerint contra sua ueniendo promissa. propter que
pollicitatus fuit eis grecos ulterius non iuuare
et eis terrens tradiderit subsidium gencius sue.

Multis igitur diebus fuit Achilles talium agi
tacionum in nouitate conclusus cum demum

Troianorum et grecorum exercitus ad letale septimum

xvii^o bellum fuit quod durauit septem diebus letale fuit

decimum prelium se accingunt. Fferuet grecorum
durum prelium inter eos. quod per septem dies con
tinuos non quieuerunt. Quibus diebus amore
uetante. Achillis continuit mortuos suos dum
ad bellum se ullatenus ingessisset Infra quos
multa de grecis interfecti fuerunt quod dum Aga
menon uidet tantorum suorum excidium indutias
postulat a Troianis et Troiani sibi eas
concedere negauerunt nisi tot dierum tantum in
fra greci possent suos mortuos sepelire.
Hiis igitur diebus elapsis letale octauum

xviii^o bellum

decimum bellum fictum est inter Troianos et
grecos nam ordinatis aciebus eorum dux belli
committitur inter ipsos. Quare Menelaus et

Decidit ab equis Menelaus et Paris prelio committe

Paris in prelio se coniungunt ambo se sternunt
ab equis in eorum priora lancearum. Polida

mas in Vlixes irruit ense nudo. Et Vlixes
in ense suo simili a eo viriliter se defendit
Oxenefeus dux Athenarum Anthenorem ag-
ditur ipsum impugnare sicque eum ab equo de
iecit. Rex Phylimenis Agamenonem
invadit quem tunc graviter offendisset. Sed
Rex Thelamonius succurrit ei qui ipsum
Regem Philimenem vulneratum prostravit
ab equo. Archilagus autem Nestoris filius
irruit in unum ex filiis naturalibus Regis Pria
mi nomine Brunum de chimellis ipsumque cum
lancea sua potenter impellens quem letali vul
nere sic quod ipsum mortuum prostravit ad
terram de morte non Bruni Troiani val
de sunt facti anxii cuius rumor dum pervenisset
ad Troilum de eius morte. Troilus multum
prorupit in lacrimas contra grecos multo prorupit
furore sic quod eos sine dubio coegisset in fu
gam nisi mirmidones viriliter restitissent
propter quod Troilus dimissis aliis in mirmido
nes se convertit. Contra eos se ingerit virtuose
ipsos vulnerat prosternebat quam multos occidit
ex eis sic quod mirmidones sustinere Troili
impetum non valentes nec alii greci multitudinem
troianorum fuge precipites se committunt quos
Troilus cum ceteris troianis usque ad eorum tento
ria prosequitur. Ibique troiani diris vul
neribus grecos offendunt quos ab equis descen
dentes eorum ipsos in eorum tentoriis prosternunt

Sz hec [illegible] dar ar- filogus

vulneravit quem crudeliter morti tradidit. Cla
mor grecorum fit maximus in tentoriis ipsis et
voces ululancium in aere multiplicantur equorumque
Quare necnon ipsarum confusiones Ad Achillem
tumultuose pervenerunt in tentorio suo stante.
quem Achilles quid sit cum turbida tanti
clamoris fugientes non a bello ipso dicunt
ei grecos a troianis esse devictos. Intra ten
toria eorum intrare eos cum nimio depulsi.
a quibus eciam sic se tueri non possunt quia
a troianis interficiantur ibidem et vos qui
sic stare conditis in tentorio vestro securi iam
super vos confestim videbitis plusquam quin
quaginta milia troyanorum qui vos in
ermes invenient non premittent et qui nunc
timentes de omni mirmidonibus vestris morti
crudeliter tradiderunt quod adhuc tradere
morti non cessant. Et qui mortem possunt
se pecto tenere nisi in ruinam eorum aliqui
potenter assurgant. Ad hec igitur Achilles
quasi furibundus exurgit tremit spiritus
eius in multo furore dum excandescat in
nimium amore Polixene arma petit
armatur instanter et cum festinancia equum
ascendit quasi lupus famelicus
inter agnos audius se ingerit in troianos
meos irruit eos dirruit vulnerat et
occidit sic quod in brevi hora inter prelantes
notus est ei ensis qui totus infectus

Indicatur Achilles ad plenum ubis fraudulentus.

Nota amorem Achillis propter dictam in Polixenam

abeo mandidus ex cruore terram replet qui
uelat cadaueribus mortuorum. Quod postquam uidit
Troilus ducem esse agnouit Achillem, qui ad-
uersus eum dirigit equum suum, quem simul per-
sensit Achilles, eum ipsum potenter excepit.
Et dum unus impegit in alterum, Troilus

Sternuntur ab equis Troilus et Achilles.

Achillem sic grauiter uulnerauit, quod Achil-
les pluribus diebus necessario cessauit a bello
et eum opportuit multis diebus ex ipso uul-
nere in suo lecto iacere. Troilus uero etsi
non fuit tamen ab Achille grauiter uulnera-
tus, non tamen sine uulneris ictu persensit Achil-
lis. Demum aliorum impulsibus ambo se ab
equis prosternuntur. Preliatum fuit ea die
continue a mane usque ad noctem. Sed super-
ueniente noctis umbraculo prelium fuit

Durant prelium continue sex mensibus inter partes(?)

dimissum. Sex mensibus continuis itaque fu-
it pugnatum inter quos utrimque plures
militum(?) ceciderunt in bello. Rex uero priamus
multo dolore deprimitur de eo quod Achilles
contra promissa sua bellum intrauit, putat
eum magis decipiendi causa dixisse. Regine
consorti sue mirum in modum imperat(?) quod si ubis ei
fidem tradidisset … fuisset in
turpio(?) inuolutus. Dolet etiam Pollixena
cui iam placuerat Achillem habere ma-
ritum. Achilles uero infra predictos sex men-
ses de uulneribus sibi factis a Troilo ex-
salubris medicine restitutus est sani-
tati. feruente tamen contra Troilum cepit ardore
qui eum sic grauiter uulnerauerat. dicit ei nemo
euenturum, ut primam suas. Troilus tur-
piter moriatur. Tempus belli huius gestis superuenit
in quo nonum decimum letale prelium est com-
missum, nam aliorum concurrentibus simul inuicem et
mutuo dimicantibus inter se, ex utraque par-
te committitur magna cedes. Achilles uero an-
tequam bellum intraret coram se suos mirmido-
nibus conuocans, de troilo grauem querelam
exponit. Et ideo mandans ac precibus
monet eos, qualiter contra Troilum debeant
in bello procedere, ut eis omnibus simul iunctis ad
nichil aliud eorum opponant, quam ut troilum
in medio eorum includere studeant, sic quod eum fir-
miter ualeant detinere, et detentum non ipsum
interficiant. Sed tamen diu ipsum detineant
de bellando, donec ipse ad eos perueniat, qui
longe semper in bello remotus erit ab eis. Et
Achilles tunc colloquio suo fine facto. bellum
ingreditur quem sui mirmidones insecuntur.
Interea Troilus in maria militum contra
qui magna uirtutis audacia bellum in-
trauerunt in grecos irruit, eos sternit, uul-
nerat, et occidit, sic quod in breui hora fini-
tus est in sue uirtutis potencia, quod greci sunt
dare terga coacti. et a facie fugiunt tro-
ianorum. Constituto sole meridie eadem
hora, sic quod greci qui deuicti fugiendo per-

pites ad tēptoria sua festinat. Tūc Mir
midones qui erant nūo duo milia pu
gnatoꝝ ī bello se ingerūt. Moli simꝰ tn̄
uicti q̄ mādati eoꝝ dn̄i nō obliti. Intro
ianos in ore gladij se imittūt q̄ cā
pum recupant q̄ dux belli omittit int̄
utrosq;. Mirmidones aūt Troilum inter
bellantē sollicita mēte q̄runt ipm nō se
bellantē iueniūt int̄ turmas. Tūc ipꝫ
ex omi pte circūdāt ī medio eoꝝ. ipm cō
stituūt. s; ipe ex eis plimos int̄ficit q
ī finitos ex ipis letalr̄ uulnāuit. Uerum
dū nllꝰ eēt ex suis q tūc ipi Troilo succu
rrerēt. Mirmidones int̄ficiūt ei equm ī
eoꝝ lanceis ipm multiplex casside; ei abei
capite uiolent̄ extirpāt. Capiteū lorice
sue sibi puiolenciā disrupēdo ꝑꝑ qd Troilus
nudato capite effeminatis uirib; se defen
dit a g̃cis. Tūc supuenit Achilles q postq̄
uidit Troilum h̃re caput īerme q ois
defensiōis auxilio destitutū ī eū irruit
furibūdus q nudato ense ictus ictib;
cumulando capud ei sibi crudelit̄ āputa
uit capud ipm ꝓiciēdo int̄ pedes equoꝝ
Corpus aūt ei manib; intercēptū ad caudā
equi sui firmit̄ colligauit q ꝑ totū ex
citū retrocaude post equū suū crudelit̄. Se
O homere qui ī libris tuis Achillē tot
uirib; tot ꝓbitatis extulisti q ꝓbabilis

racio te ī duxit ut Achillē in tantis ꝓbitati
titulis exaltasses. ex eo ꝑcipue q dixens
Achillem ipm ī suis uirib; duos hectores
pemisse. ipm. s; et Troilum frēm ei fortis
simū. Sane si te nō ī duxit g̃coꝝ affectio
a quibus origine dicens ꝓduxisse uera nō
mot̄ uidens rōne s; pocius ex furore. Non
ne Achilles fortissimū hectorē cui nllꝰ
ī strenuitate fuit silis neq; erit ꝓditorie
morti dedit cū hector tūc regē quē ī bello
cepat a bello extrahere tota intēcione ua
caret scuto suo tūc post t̃ga reiecto quo
q̄ suis ī ermis tūc ad nichil ald ītendebat
q̄ regē captū ā turmis ext̃here ut ipm cap
tiuū suis bellantib; assignaret nō ne
si hector tūc Achillis ī sidias ꝑsensisset
in defensiōe; suā suo scuto reuoluto
uelocit̄ opposuiss; eide; qui Achillē multis
grauare dispendijs cōsueuit. Sic q fortis
simū Troilum quē nō ipe in sua uirtu
te pemit s; ab hijs mille militib; expu
gnatū q uictū int̄ficiē nō erubuit in
quē resistencia nllius defessiois ī uenit
q ideo nō tamē hoīeꝫ s; q̃ mortuū int̄ficit.
Ampliꝰ nūqd Achilles dignꝰ est laude quē
sepelisti int̃a nobilitate deoꝝ q tn̄ Troilum
nobilissimū regis filiū uirū tanta nobi
litate q strenuitate ingētē nō captū neq;
deuictū abeo ad caudā equi sui omisso.

Margin notes:
In margin beside the end of the first line of column 2: ī uectiua aūt homerꝰ q Achillē ī moderate laudauit.
In the left margin of column 1: Donoꝫ Troili ab Achille turpiꝰ interfectꝰ (beside "cumulando … uit … Corpus"); inuectio (beside "O homere").

pudore detraxit. Sane si nobilitas cum dixis
set compassione commotus, numquam ad tam crude
lia declinasset. Set ipse ad ea moveri non po
tuit que vere non erant in ipso. Achilles non
corpus troili sic sine pudore traxisset postquam
innotuit Paridi, Polidamas et Enee de
morte troili memorati Paris qui anxiose
fuit est feminus. Troiani tamen in recupera
tione corporis troili multum adhibuere
laborem, set illud rehabere minime potuerunt propter
grecorum multitudinem qui ei recuperacioni in
mani restiterunt. Rex autem oxenon de morte
troyli multo dolore commotus, Achillem animo
sus invadit, primo obrobriosis verbis
dicens ei. O iniquus proditor unde te tantum
potuit excecare crudelitas qui tam nobilis
simum tam strenuum nobilissimi Regis
filium equi tui ligantes ad caudam, quam ig
nobilissimum per terram trahere vilia tenus curasses.
Sane illud animo non sine tue persone
dampno potius amplius amovere constat in eum
irruens, qui cursu celeri equi sui sic ipsum
in suo ictu lancee sic graviter vulneravit
in pectore, quod Achilles vix se potuit sustine
nere, quin statim extracto ense Achilles super
cassidem quam gerebat in capite ictibus duris
impugnat, ad eo quod Achilles graviter vulnera
tus ab equo corruit semivivus in terram
propter quod troiani corpus troili recuperaverunt.

ser non sine magno belli labore. Mirmidones
non Achillem a terra relevant, qui ipsum in equum suum
ascendere faciunt, qui non post magnam horam
resumptis viribus bellum ingreditur, qui regem oxeno
nem aggreditur furiose. Rex tamen oxenon diu et
magis gravavit Achillem et superveniente
multitudine acerrime hinc inde pugnaverunt an
tequam separentur. Set vergente die ad solis occa
sum a prelio fuit cessatum. Septem igitur diebus
continuis ferientibus bellum troiani et greci
fovenerunt. Tunc Achilles de suis vulneribus conformatus
quod ad Regis menonis vindictam anhellans, die
septimo belli intrat. Mirmidones suos alloqui
tur, mandat illis ut Regem oxenonem in eorum
medio circumcludant, qui clausum detineant donec
nec adeo Achilles ipse perveniat vindictam de eo
finaliter recepturus. Belli itaque gravitate conti
nuata multi deficiunt interfecti. Achilles et Rex
oxenon invicem se invadit, ab equis ambo se
sternunt, quod ambo pedites invicem preliantur. Tunc
Mirmidones in regem oxenonem irruunt ipsum ex omni
parte circumdant. Ipsum omni suo auxilio captivum
destitutum cum nullus sit qui contra mirmidones fuerit
rat eidem quem ut vidit Achilles sic a suis mir
midonibus interceptum in eum irruit quam innumerabilibus
vulneribus eum perimit. Verum Achilles sim suo gra
vi periculo hoc non potuit commisisse cum Rex
oxenon ipsum pluribus gravibus vulneribus afflixisset
propter que ab eo languens in nimia extitit egritudine.

Captivacio Regis oxenon per Achillem

Deicitur Achilles ab equo vulneratus a Rege oxenone qui recuperat corpus troili.

Duravit septem die[bus] bellum continuis ...

Ab equis deiciuntur Achilles et rex oxenon.

Occiditur Rex oxenon ab Achille

declinabat ad talos, propter quod de morte ei spera-
bat prius quam de uita. Attende ergo o miser
Homere quod nunquam Achilles unum strenuum nisi
proditorie interfecit. Unde multo dignus est lau-
de, si proditio est laudis titulus excellenda.
Interea ergo firmato bello, Menelaus, Menestheus,
Dyomedes, Thelamonius Ayax cum aciebus eorum
in Troianos impetum facientes, ipsos a campo
repellunt, sic quod subito fuge dati ad ciuita-
tem accelerant, qui magnis dilapidacione illam intrare
contendunt. Greci ipsos in maxima duricia persequen-
tes infinitos ex eis uulnerant et occidunt. Sed
Troiani qui fugere potuerunt, eorum urbem
ingressi, ciuitatis portas firmis repagulis
muniunt et clausuras. Liber xxvii de
uigesimo bello ac de morte Achillis, Pa-
ridis et Aiacis.

Corpore igitur Troili in Regia Priami
Regis ducto, dolet Priamus inmoderate,
dolet Hecuba, dolet nimium Polixena, do-
let Helena. Dolet Paris, qui multis anxiosis
lamentacionibus flebiles dies ducunt, dolent
uniuersi Troiani, quod diu se senciunt Hectoris,
Deyphebi, et Troili auxilio destitutos. Uere
putant se iam ultra non posse. Rex tamen Priamus
a Grecis petit inducias treuga firmatas, que
conceduntur a Grecis. Infra quas Rex Priamus cor-
pus Troili in preciosissima sepultura statuit sepe-
liri, nec non et corpus Regis Menonis prelato
sepulcro recondi. Regina uero Hecuba de morte
filiorum suorum nimium anxiosa, multiplices uias
exquirit per quas posset de eorum interfectore finaliter
uindicare, ut Achillem Achillem, qui non diminuit in
suos filios in seuiente morti tradere potuisset, dolo
accersito ad se Paride, secreto ipsum allocuta, qui
multa lacrimarum affluencia dixit illi: Carissime
fili mi, qualiter ille infelix Achilles fecit sepi-
us me rogari de Polixena filia mea sibi tradenda
legittimam in uxorem, quem diu de ea sibi traden-
da in spe certa posueram. Propono ad eum nuncium desti-
nare ut ad me in templo Appollinis meum ueniat
latenter. Ubi uolo ut tu fili cum fidelium tuorum
militum comitiua secreto debeas latere, qui eo ueniente
ibidem uobis irruentibus in eundem euadere non ualeat
manus uestras, qui interficiatur ibidem. Ad Paris
precibus matris motus ad lacrimas matri similiter
lacrimando deuote concessit. Sequenti igitur est, quod
Paris iuxta condictum cum xx sibi fidelibus qui
in ui anxiosi in templo Appollinis latenter occubuit.
Et statim misso per Hecubam nuncio ad Achillem,
infelix Achilles in consulto amoris calore de-
ceptus, qualiter sapientibus sensum aufert, una
cum Antilogo Nestoris filio ad Appollinis
templum accessit. Quibus ibi peruenientibus, Paris
cum eius fidelibus, a latere latibulis exeuntibus, ex-
tractis ensibus, cum eis irruit in Achillem. Achil-
les uero excepto ense nec erat in armis, qui
quem Paris tria iacula in suorum brachiorum

De morte Achillis et Antilogi interfectis a Paride.